

**BEHEERSREGLEMENT
VAN HET INTERNE BELEGGINGSFONDS**

**“ ETHIAS ETHICAL INVEST STAD EN O
GENT ”**

Huidig beheersreglement is een wezenlijk onderdeel van de pensioenverzekering **Nr. FP 025** onderschreven en de bijdrageverzekering **NR FP 027** door **de Stad en OCMW GENT**, hierna « de verzekeringsnemer ».

Huidig reglement treedt in werking op **01/06/2015**. Het vernietigt en vervangt, in voorkomend geval, alle vroegere bepalingen.

Huidig beheersreglement dat enkel betrekking heeft op het interne Beleggingsfonds Ethias Ethical Invest Stad en OCMW Gent. zal als bijlage worden gehecht aan het bovenvermeld collectieve levensverzekeringen.

§1. **Ethias nv**, verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0196 voor de beoefening van alle verzekeringstakken Niet-leven, de levensverzekeringen, de bruidsschats- en geboorteverzekeringen (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979) alsook de kapitalisatieverrichtingen (Beslissing CBFA van 9 januari 2007, BS van 16 januari 2007), RPR Luik BTW BE 0404.484.654, met maatschappelijke zetel in de rue des Croisiers 24 te 4000 LUIK, hierna "Ethias" genoemd, heeft in haar schoot een Beleggingsfonds opgericht met de naam « **Ethias Ethical Invest Stad en OCMW Gent.** », hierna aangeduid met de uitdrukking « het interne Beleggingsfonds ».

Het interne Beleggingsfonds werd op 29 april 2008 opgericht voor onbepaalde duur. Het interne Beleggingsfonds is eigendom van Ethias en wordt beheerd in het uitsluitend belang van de verzekeringsnemer.

§2. Het interne Beleggingsfonds, is bestemd voor het **dynamisch beheer in tak 23** van de dekkingsactiva van een gedeelte van de reserves van de door de verzekeringsnemer onderschreven pensioen- en bijdrageverzekering van de 1ste pijler. Deze activa zijn gescheiden van de andere door Ethias beheerde activa en maken het voorwerp uit van een afzonderlijk beheer in het kader van het huidige interne Beleggingsfonds.

Op vraag van de verzekeringsnemer heeft Ethias het beheer van het interne Beleggingsfonds overdragen aan Candriam Investors Group (Candriam) (voorheen Dexia Asset Management), met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kunstlaan 58, geregistreerd onder RPR Brussel BTW BE 0462.569.739, die een vergunning als beheervenootschap van instellingen voor collectieve belegging bezit van de Autoriteit voor Financiële Diensten en die als taak heeft de beleggingsdoeleinden van het interne Beleggingsfonds zo goed mogelijk te verwezenlijken en dit conform het risicoprofiel van de verzekeringsnemer dat in bijlage 1 aan huidig beheersreglement wordt gevoegd. De verzekeringsnemer en de vermogensbeheerder komen overeenkomen bijkomende beleggingslimieten toe te passen zoals bepaald in bijlage 2 aan huidige beheersreglement met dien verstande dat deze niet mogen indruisen tegen het risicoprofiel van de verzekeringsnemer zoals in bijlage 1 aan dit reglement gevoegd. Duidelijkshalve wordt gesteld dat het engste profiel primeert en dat de beheerder, in voorkomend geval Candriam deze beleggingsdoeleinden en – limieten dient na te leven.

§1 Het beleggingsbeleid en -doelstelling van het interne Beleggingsfonds is om op lange termijn een zo goed mogelijk rendement te realiseren met een adequate risicoverdeling door gediversifieerd te investeren in aandelen en/of effecten van Europese bedrijven, bedrijven van ontwikkelde landen (internationale aandelen) en bedrijven van de opkomende landen, vastgoed certificaten, overheidsobligaties, bedrijfsobligaties evenals cash en andere geldmarktinstrumenten.

Het beleggingsobjectief voor het onderdeel Europese aandelen is gericht op beleggingen die de index "ESI Excellence Europe Institutional" volgen- deze strategie is gebaseerd op een methode die erop gericht is om slechts een minimale afwijking te bekomen tussen het fonds en de benchmark (ESI Excellence Europe Institutional).

De beleggingen voor de andere activaklassen beschikken over de DVI-screening van Candriam.

§2. Het interne beleggingsfonds **kan** rechtstreeks belegd worden in de hierna volgende activacategorieën (via individuele lijnen) en/of via één of meerdere onderliggende fondsen die verschillende rechtsvormen kunnen hebben: een instelling voor collectieve belegging dwz een BEVEK of een gemeenschappelijk beleggingsfonds (FCP) of elk ander equivalente figuur en dit telkens overeenkomstig de modaliteiten (asset allocatie, quotiteiten voor de categorieën van activa, geografische spreiding, valuta, ratingvereisten enz.) zoals vastgelegd in het risicoprofiel van de verzekeringsnemer dat in bijlage 1 aan huidig reglement gevoegd wordt en de bijkomende beleggingslimieten zoals bepaald in bijlage 2. Er wordt verduidelijkt dat de beleggingslimieten opgenomen in het risicoprofiel in bijlage 1 onderworpen kunnen zijn aan wijzigingen. Deze wijzigingen zullen door Ethias aan de verzekeringsnemer voorafgaand meegedeeld worden.

De activacategorieën waarvan hierboven sprake zijn :

- Obligaties en gelijkgestelde instrumenten
- Aandelen en gelijkgestelde instrumenten
- Rechten van deelneming in instellingen voor collectieve beleggingen
- Andere geld- en kapitaalmarktinstrumenten
- Afgeleide producten
- Vastgoed (Reële vastgoedrechten, vastgoedcertificaten)
- Leningen die voldoende waarborgen bieden
- Instrumenten van de monetaire en kapitaalmarkt
- Zicht-of termijnrekeningen, kasbons en andere niet-genoteerde financiële instrumenten.

De onderliggende fondsen waarvan hierboven sprake zijn de DVI- Candriam-fondsen (core DVI-fondsen en DVI-aandelenfonds Opkomende markten) die vergezeld zijn van een verklaring van de beheerder inzake de naleving van de Europese transparantiecodel. Bijkomende informatie is beschikbaar op de volgende website :

<http://sri.candriam.com/Pages/welcome.aspx>

Het onderdeel Europese aandelen volgt de ESI-index van Ethibel (Excellente Europe Institutional) en/of beschikt over een Duurzaam en Verantwoord Investeren (DVI) Screening.

De lijst van de DVI-Candriam fondsen wordt als bijlage 3 aan huidig reglement gevoegd.

De volgende technieken en financiële instrumenten worden niet gebruikt in het beheer van het interne beleggingsfonds :

- Vastgoedinvesteringen in de vorm van gebouwen;
- Grondstoffen (rechtstreekse aankoop van goud, olie...)
- Ontlenen en transacties verrichten die aanleiding geven tot valutaire debetstanden.

Ethias en in voorkomend geval Candriam dient ten allen tijde de limieten en spreidingscriteria zoals aangegeven in het risicoprofiel van de verzekeringnemer te respecteren. Indien het interne Beleggingsfonds geïnvesteerd wordt in één of meerdere door Candriam beheerde onderliggende fondsen (1ste niveau), dient het risicoprofiel van de verzekeringnemer op dit eerste niveau nageleefd te worden.”

Zijn de activa van het interne beleggingsfonds voor meer dan 20% samengesteld uit rechten van deelneming uit één instelling voor collectieve belegging die belegt in roerende waarden, liquiditeiten of onroerende goederen, dan kan het eventuele reglement van deze instelling voor collectieve belegging verkregen worden op de maatschappelijke zetel van Ethias.

Aangezien het om beleggingen in Tak 23 gaat, beschikt het interne Beleggingsfonds over geen enkele rendementswaarborg. Het kapitaal is evenmin gewaarborgd. Het financieel risico van de belegging wordt volledig door de verzekeringnemer gedragen.

De investeringen worden uitgevoerd conform de verplichtingen die ter zake aan de verzekeraars worden opgelegd door de wet van 9 juli 1975 met betrekking tot de controle van de verzekeringsondernemingen (hierna de « controlewet ») en zijn uitvoeringsbesluiten, meer bepaald het koninklijk besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen (hierna het « algemeen reglement »).

Bovendien zal het activabeheer uitgevoerd worden conform de bepalingen van de Investeringscode van Ethias (ethische normen die toepasselijk zijn op alle financiële transacties van Ethias), dewelke als bijlage 4 aan dit reglement gehecht is.. Duidelijkshalve wordt gesteld dat de perimeter van het ethisch beheer van Ethias ook van toepassing is op Candriam in het kader van de directe investeringen. De beleggingen in externe fondsen, die niet door Ethias nv worden beheerd, zijn echter niet onderworpen aan deze Ethische Investeringscode.

De risicoklasse duidt het risico aan dat verbonden is aan een belegging. De risicoklassen in Tak 23 variëren van 1 tot 7 waarbij risicoklasse 7 het hoogste risico inhoudt .

De oorspronkelijke risicoklasse toegewezen aan het interne Beleggingsfonds is bepaald overeenkomstig artikel 8 van verordening nr 583/2010 van de Commissie dd. 1 juli 2010 en wordt als volgt gedefinieerd

7

De hierboven vermelde synthetische indicator van het risico en rendement (SRRI) is een indicator van het risicoprofiel van het product. Hij wordt berekend overeenkomstig een welbepaalde door de ESMA (European Securities and Markets Authority) vooropgestelde methodologie. De standaardmethodologie is gebaseerd op de volatiliteit van de waarden van de producten. Hoe hoger de volatiliteit, hoe meer de waarde kan stijgen of dalen, hoe hoger de synthetische indicator. Algemeen wordt gesteld dat potentieel hogere inkomsten gepaard gaan met een groter risico op verlies

Het betreft een bepalen van de historische volatiliteit van het interne Beleggingsfonds op jaarbasis vertrekkende vanuit de wekelijkse rendementen gemeten over een periode van 5 jaar om vervolgens het interne Beleggingsfonds te klasseren met behulp van de intervallentabel vastgesteld door de ESMA

Er wordt bovendien opgemerkt dat niet kan worden gegarandeerd dat de desbetreffende risico- en opbrengstcategorie ongewijzigd blijft. Deze categorie kan veranderen met de tijd, met name in het geval van ongewone marktomstandigheden of andere onvoorziene financiële of economische elementen. Het is dus mogelijk dat de aangegeven risicocategorie geen betrouwbare indicatie geeft van het toekomstige risicoprofiel van het fonds. Daarenboven kan de indeling van het interne beleggingsfonds in de tijd kan variëren. Bovendien betekent de laagste categorie niet dat er sprake is van een risicoloze belegging.

De risicoklasse 7 van het interne beleggingsfonds wordt voornamelijk verklaard door gediversifieerde beleggingen in o.m aandelen van Europese en niet-Europese ondernemingen, in andere activa van niet-Europese ondernemingen en in effecten die niet in EUR uitgedrukt zijn, in voorkomend geval. De risicoklasse van het intern Beleggingsfonds kan in de loop van de tijd evolueren. De meest recentste risicoklasse wordt trimestrieel berekend en aangeleverd en is terug te vinden op de trimestriële verslagen van het intern beleggingsfonds.

Volgende risicotypes kunnen voorkomen en kunnen een invloed hebben op de waarde van het product:

Marktrisico:

Het risico dat waarde van de activa ongunstig kan worden beïnvloed door de evolutie van bepaalde parameters op de markt zoals de interestvoet, de wisselkoers, de aandelenkoers, de grondstoffen, enz...

Kredietrisico:

Het risico op verlies dat de belegger zou kunnen ondergaan ten gevolge van de verslechtering van de kredietkwaliteit van een emittent (of de entiteit die de waarborg verleent) of ten gevolge van de onmogelijkheid om zijn verplichtingen na te komen

Wisselkoersrisico:

Het risico dat de waarde van sommige activa die uitgedrukt zijn in een andere valuta dan de EUR beïnvloed kan worden door de variaties van deze valuta.

Intrestvoetrisico:

Het risico dat de waarde van de obligaties beïnvloed kan worden door de schommelingen van de intrestvoeten.

Liquiditeitsrisico:

Het risico dat een actief niet kan worden verkocht tegen een redelijke prijs binnen een redelijke termijn. De liquiditeit is laag indien het aantal kopers en verkopers onvoldoende is om gemakkelijk aan- en/ of verkoopverrichtingen uit te voeren. Een lage liquiditeit kan een negatieve invloed hebben op de waarde van de activa.

Operationele risico's:

Het risico op direct of indirect verlies ten gevolge van een ontoereikendheid of een moeilijkheid op het niveau van procedures, personen of systemen (menselijke fouten, storingen in systemen, fraude, ...) of ten gevolge van externe omstandigheden (natuurramp, brand, ...)

Risico's verbonden aan het economische en politieke klimaat:

Het risico op de verslechtering van de waarde van een activa ten gevolge van het optreden van tussenkomst van economische of politieke omstandigheden.

Tegenpartijrisico:

Het risico op insolventie van iedere financiële tegenpartij kan de waarde of de liquiditeit van beleggingen doen dalen

Risico van afgeleide producten:

Het risico op verslechtering van de waarde van derivaten is belangrijk. Derivaten zijn zeer gevoelig voor waardewijzigingen van de activa waarop zij betrekking hebben en kunnen in grotere mate wijzigen dan hun onderliggenden. Hun grote volatiliteit kan de waarde van het interne Beleggingsfonds negatief beïnvloeden

Risico's eigen aan de ondernemingen:

De aandelenkoers kan stijgen of dalen in functie van de prestatie van de onderneming of omstandigheden die kenmerkend zijn voor de onderneming

Risico's van groeilanden:

Beleggingen in groeimarkten kunnen onderworpen zijn aan een verhoogd risico verbonden met sociale, politieke, economische en financiële aanpassingen die deze landen doormaken.

Het nettorendement van het interne Beleggingsfonds wordt volledig herbelegd in dat fonds.

De waarde van het interne Beleggingsfonds is gelijk aan de waarde van de samenstellende activa, na aftrek van de verbintenissen die aan het fonds kunnen worden toegekend:

- voor de thesaurie en de gelopen maar niet vervallen intresten: hun nominale waarde.
- voor de financiële instrumenten genoteerd op een gereguleerde markt : de meest recent gekende marktcoers zoals gepubliceerd door externe informatieleveranciers (o.m.Bloomberg).
- voor kasbons en andere niet-beursgenoteerde financiële instrumenten : de marktwaarde indien beschikbaar, anders de inventariswaarde.
- rechten van deelneming van instellingen van collectieve beleggingen : de meest recente netto inventariswaarde.
- wisselkoersen : de indicatieve koers zoals gepubliceerd door externe informatieleveranciers.
- in de andere gevallen : de laatst gekende inventariswaarde of de vermoedelijke realisatiewaarde die voorzichtig en te goeder trouw zal worden geschat, rekening houdend met de dekkingen, de fiscale en wettelijke heffingen en de gemaakte kosten.

Indien wegens bijzondere omstandigheden een waardering op basis van de hierboven beschreven regels onmogelijk of onzeker wordt, zullen andere algemeen gangbare en controleerbare waarderingsnormen worden toegepast om een billijke waardering te bekomen.

De eenheden worden genoteerd in euro.

De waarde van een eenheid is gelijk aan de waarde van het interne Beleggingsfonds gedeeld door het aantal eenheden van dat fonds.

Behoudens uitzonderlijke omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van Ethias worden de activa van het interne Beleggingsfonds maandelijks gewaardeerd en wordt de nettowaarde van een eenheid van het fonds elke laatste dag van de maand die in België een werkdag is berekend. De waarde van de eenheid wordt berekend op basis van de slotkoers van de vorige dag.

Deze eenheidswaarden kunnen informatief, op verzoek van de verzekeringnemer, meegedeeld worden en worden ook opgenomen in de trimestriële verslagen.

De vaststelling van de waarde van de eenheid kan geschorst worden (en de waarde van de eenheid kan bijgevolg verdaagd worden naar de eerstvolgende werkdag waarop de waarde van de eenheid berekend kan worden) in de volgende gevallen:

- a. wanneer een beurs of een markt waar een aanzienlijk deel van de activa van het fonds is genoteerd of wordt verhandeld of een belangrijke wisselmarkt waar de deviezen waarin de waarde van de netto-activa is uitgedrukt, worden genoteerd of verhandeld, gesloten is om een andere reden dan wettelijke vakantie of wanneer de transacties er geschorst zijn of aan beperkingen onderworpen;
- b. wanneer de marktomstandigheden zo ernstig zijn dat Ethias de tegoeden en/of verplichtingen niet correct kan waarderen, er niet normaal over kan beschikken of dit niet kan doen zonder de belangen van de verzekeringnemer ernstig te schaden (zoals de gevallen waarin de berekening van de waarde van de eenheid van de onderliggend fondsen, geschorst zou zijn);
- c. wanneer Ethias niet in staat is haar fondsen te transfereren of transacties te verwezenlijken tegen een normale prijs of wisselkoers of wanneer beperkingen zijn opgelegd aan de wisselmarkten of aan de financiële markten;
- d. bij een substantiële opnemning van een fonds die meer dan 80% van de waarde van het fonds bedraagt of hoger is dan 1.250.000 EUR;

Tijdens een periode van schorsing van de berekening van de waarde van de eenheid zullen de inbrengen en opnamen tevens geschorst worden en zullen zij verwerkt worden aan het einde van deze schorsingsperiode

Gezien het feit dat het interne Beleggingsfonds uitsluitend dient voor het beheer van een gedeelte van de dekkingswaarden van één bepaalde pensioenverzekering / bijdrageverzekering, met name deze van de stad en het OCMW van Gent, is er geen bepaling van eenheidswaarde en is er bijgevolg geen verhandeling van eenheden.

De algemene beheerskosten voor Ethias van het interne Beleggingsfonds "Ethias Ethical Invest Stad Gent" bedragen 0,10 % berekend op de beheerde massa aangevuld met 0,04% per jaar ter vergoeding van de solvabiliteitsvereisten.

Daarenboven bedragen de beheerskosten voor Candriam op het niveau van het beheersmandaat (directe investeringen) 0,20% per jaar, exclusief BTW. Deze kost zal worden berekend op de geschatte waarde van de beheerde activa op de hierna genoemde data: 31 maart, 30 juni, 30 september en 31 december van elk jaar en dit voor de verstreken periode.

In de berekeningsbasis van deze kost zal geen rekening gehouden worden met : aandelen en/of deelbewijzen van door Candriam beheerde of medebeheerde instellingen voor collectieve belegging/Beveks andere dan klasse Z-aandelen van de voormelde ICB's/Beveks.

De kosten voor de geselecteerde fondsen zijn deze eigen aan deze fondsen en vermeld in de prospectus, essentiële beleggersinformatiefiche en/of op de fondsenfiche van deze fondsen.

Ethias mag haar kosten voor de toekomst wijzigen op voorwaarde dat zij hiervan de verzekeringnemer schriftelijk informeert ten minste 3 maanden voor de inwerkingtreding van haar nieuwe kostenstructuur.

Vanaf dat ogenblik beschikt de verzekeringnemer over een termijn van 2 maanden om Ethias schriftelijk in te lichten over zijn beslissing om de collectieve verzekeringen op te zeggen en/of de reserves over te dragen zonder vergoeding. In dat geval zullen de opzegging en/of de overdracht van de reserves gebeuren ten laatste op dag vóór de dag van inwerkingtreding van het nieuwe tarief van Ethias.

Zonder inlichting van Ethias door de verzekeringnemer over de opzegging van de collectieve verzekeringen en/of overdracht binnen de toegestaan termijn zal de verzekeringnemer verondersteld worden het nieuwe tarief te hebben aanvaard.

De kosten worden geheven bij de berekening van de eenheidswaarde.

§1. De inbrengen en opnamen gebeuren volgens de modaliteiten voorzien in het reglement die de verzekeringsnemer aan Ethias bindt. Bovendien zijn de voorwaarden opgenomen in de hieronder vermelde §§ 2, 3 en 4 eveneens van toepassing.

§2. De inbrengen gebeuren in liquide.

§3. De opnamen kunnen enkel in liquide gebeuren.

De activa, die met het oog op deze opname moeten worden gerealiseerd, worden door Ethias, in voorkomend geval Candriam bepaald.

Indien de opnamen meer dan 10% van het interne Beleggingsfonds bedragen, behoudt Ethias, in voorkomend geval Candriam, zich het recht voor om de opnames in de tijd te spreiden volgens modaliteiten die zij zal bepalen en meedelen aan de verzekeringsnemers

§4. Geen enkele inbreng of opname mag gebeuren tijdens de schorsingsperiode waarvan sprake in artikel 6.

§1. De verzekeringsnemer kan in de volgende omstandigheden uit het interne Beleggingsfonds stappen :

- bij wijziging van het beheersreglement waarmee de verzekeringsnemer zich niet akkoord kan verklaren;
- bij overdracht van de reserves naar een andere pensioeninstelling;
- bij wijziging van de financiële beheersmodaliteiten (Tak23 → Tak21).

§2. Er zal worden overgegaan tot de overdracht van de dekkingsactiva van de reserves van de contracten van de verzekeringsnemer volgens de volgende modaliteiten :

- indien de verzekeringsnemer kiest voor het traditionele beheer van de reserves van zijn contract in tak 21 of voor de overdracht van de reserves van zijn contract naar het fonds « Ethias 21 Global » of naar het fonds « Ethias 21 Global Ethical », of naar zijn eigen gekantonneerd fonds, zal de overdracht gebeuren in liquide. Ethias dient hiervoor zijn uitdrukkelijke toestemming te verlenen. Ethias behoudt zich tevens het recht voor om de overdracht eventueel gespreid in de tijd te laten gebeuren.
- in geval van overdracht van de reserves naar een andere pensioeninstelling zal de overdracht in liquide gebeuren.

§1 Ethias behoudt zich het recht voor om over te gaan tot de vereffening van het interne Beleggingsfondsals :

a. het interne Beleggingsfonds niet meer toelaat, of niet meer zal toelaten om een redelijk rendement te behalen rekening houdend met gelijkaardige producten op de financiële markten, of wanneer de kans bestaat dat de voortzetting van het interne Beleggingsfonds niet meer kan gebeuren binnen een aanvaardbaar risico;

b. het beleggingsbeleid van één of meerdere onderliggende fondsen om welke reden dan ook wijzigt, waardoor het onderliggende fonds na deze wijziging afwijkt van het beleggingsbeleid of het risicoprofiel van het interne Beleggingsfonds of bepaalde beperkingen op transacties worden opgelegd waardoor de doelstellingen van het interne Beleggingsfonds onmogelijk kunnen gevrijwaard worden;

c. de dekkingswaarden van de desbetreffende verzekeringen overgedragen worden naar een overnemer;

d. de verzekeringsnemer zich niet akkoord kan verklaren met de in het reglement aangebrachte wijzigingen;

e. de financiële beheersmodaliteiten wijzigen (Tak 23 → Tak 21) met mogelijkheid van een interne overdracht van de bestaande wiskundige reserves Tak 23 naar de reserves van Tak 21.

Bij vereffening van het interne beleggingsfonds wordt overgegaan tot de verkoop van de activa van het interne Beleggingsfonds aan marktwaarde.

§2. Ethias zal de verzekeringnemer hiervan in kennis stellen. In voormelde gevallen zal Ethias de verzekeringnemer de mogelijkheid bieden om, volgens de modaliteiten die zij op dat ogenblik zal meedelen, een interne overdracht (Tak 23-> Tak 21) of de vereffening van de theoretische afkoopwaarde door te voeren. De overdracht van de dekkingsactiva van de reserves zal gebeuren volgens de modaliteiten van artikel 9 §2. De vereffening van het interne Beleggingsfonds zal zonder kosten noch vergoeding ten laste van de verzekeringnemer gebeuren..

Ethias stelt een trimestrieel verslag op dat de gegevens bepaald door het artikel 73 §3 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 met betrekking tot de levensverzekeringsactiviteit omvat. Deze verslagen worden de verzekeringnemer toegestuurd of ter beschikking van de verzekeringnemer gesteld op de zetel van Ethias.

Ethias zal periodiek, en tenminste éénmaal per jaar een Comité Financiële markten organiseren waarin de beleggingsresultaten, de situatie op de financiële markten en de toekomstige vooruitzichten worden toegelicht. Dit Comité zal samengesteld zijn uit :

- min. 1 vertegenwoordiger van Ethias
- min. 1 vertegenwoordiger van de vermogensbeheerder (Candriam)
- min. 1 waarnemer van de verzekeringnemer

Ethias mag, om gegronde redenen en zonder afbreuk te doen aan de rechten van de verzekeringnemer, het huidig beheersreglement ééenzijdig wijzigen mits kennisgeving aan de verzekeringnemer. Indien de verzekeringnemer niet akkoord gaat met de voorgestelde wijziging kan hij uit het interne Beleggingsfonds stappen (cf. art 9). Doet hij dat niet, dan wordt hij geacht akkoord te gaan met het gewijzigde beheersreglement.

BIJLAGE 2

	Minimum	Maximum
Activaklasse obligaties	0%	40%
Activaklasse aandelen	60%	100%
EMU/Europese aandelen	0%	100%
Internationale aandelen	0%	20%(*)
Aandelen groeimarkten	0%	20%(*)
Beursgenoteerd vastgoed	0%	20%
Cash, liquiditeitsholdings en andere geldmarktinstrumenten	0%	40%
Valuta : niet-EUR toegelaten valuta : USD-CAD-AUD-GBP-CHF-JPY-DKK-SEK-NOK	0%	30%
Ratingvereiste voor obligaties : Niet-investment grade (<BBB flat, methodologie SII)	0%	20%

(*) som van Internationale aandelen+ Aandelen groeimarkten mag niet meer bedragen dan 20% van de Activaklasse Aandelen
 methodologie Solvency II : regel van de "second best rating", indien er meerdere officiële bronnen van ratings bestaan (bijvoorbeeld S&P, Moody en Fitch), zal de "second best rating" in aanmerking genomen worden, m.a.w. "de tweede hoogste rating".

BIJLAGE 3 : lijst DVI Candriam Fondsen

De lijst van de Candriam Fondsen met een DVI screening is te vinden in de transparantiecode:

- Core SRI funds
- Emerging Markets SRI funds
- Indexed SRI funds

<http://sri.candriam.com/SRIproductsservices/Pages/welcome.aspx>

ETHISCHE INVESTERINGSCODE

ETHIAS NV

Versie van 1 januari 2015
(vervangt en vernietigt de vorige versies)

1. Inleiding

De Ethias-groep (zie definitie onder punt 3) legt de klemtoon op haar mutualistische verankering en maakt deel uit van de sociale economie. Deze sector omvat de economische activiteiten die worden uitgeoefend door de vennootschappen, ziekenfondsen en verenigingen die er de volgende ethische beginselen op nahouden:

- 1.
2. - voorrang van personen en van arbeid op kapitaal;
3. - dienstverlening aan de leden of de gemeenschap veeleer dan winstbejag;
4. - democratische besluitvorming en zelfbeheer.

De Ethias-groep acht het dan ook nuttig en noodzakelijk een nauwkeurige, ethische en transparante benadering te bevorderen in haar beheer van de financiële transacties in het kader van haar herbevestigd meerjarenbeleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, met respect voor haar waarden van Ethiek, Menselijkheid, Engagement en Nabijheid.

2. Verbintenissen

De Directie Financiën van Ethias nv verbindt zich ertoe om bij alle financiële beheerders het verbod te doen naleven om, in alle rechtstreekse beleggingen uitgevoerd voor eigen rekening of voor rekening van de groep, te investeren in overheidsobligaties van de landen vermeld in de bijgevoegde lijst van landen en in aandelen en bedrijfsobligaties vermeld in de bijgevoegde lijst van ondernemingen. Bovendien zullen alle tegenpartijen en bemiddelaars van de Directie Financiën verzocht worden kennis te nemen van de volgende principes die deel uitmaken van deze Ethische Investeringscode.

De Ethische Investeringscode wordt jaarlijks geactualiseerd. De selectie van de effecten vermeld in de lijsten werd uitgevoerd en gevalideerd door het Ethisch Investeringscomité van Ethias. Dit Comité is samengesteld uit de Voorzitter van het Ethisch Comité, de CFO en zijn jurist, de verantwoordelijke en adjunct-verantwoordelijke van SOCREs (intern en transversaal comité inzake MVO) alsook de financieel vertegenwoordiger binnen de cel SOCREs. Deze Ethische Investeringscode wordt vervolgens verstuurd naar het Ethisch Comité (nationaal intern comité paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van het

personeel en van de directie) voor onderzoek en advies en naar het Directiecomité van Ethias nv voor goedkeuring.

Het Ethisch Investeringscomité beoogt de best practices op het vlak van ethiek en duurzame ontwikkeling, met een gedreven leerengagement en de wil om het toepassingsdomein geleidelijk uit te breiden. Bewijs hiervan: de ecologische, sociale en governancecriteria (ESG) werden opgenomen om onze lijst van verboden investeringen op te stellen.

3. Perimeter van ons ethisch beheer

De perimeter van ons ethisch beheer is van toepassing op de Ethias-groep, bestaande uit Ethias nv, Vitrufin nv, Ethias Gemeen Recht ovv alsook alle hiermee verbonden entiteiten, op welke wijze ook, voor zover deze entiteiten het financiële beheer van hun vermogen hebben toevertrouwd aan Ethias nv. Er wordt gepreciseerd dat de perimeter van ons ethisch beheer ook van toepassing is op de entiteiten die verbonden zijn via een gedelegeerd beheersmandaat in het kader van de directe investeringen.

De beleggingen in externe fondsen, die niet door Ethias nv worden beheerd, zijn niet onderworpen aan deze code (Ethias kan deze niet opleggen).

4. Analyse van de dekking

De tabel hieronder vermeldt per activacategorie of deze al dan niet opgenomen is in de perimeter van de criteria vermeld in dit document.

Categorie

I. Terreinen en gebouwen	Buiten de perimeter omwille van hun aard
II.1 Verbonden ondernemingen	Binnen perimeter: nageleefd in eerste lijn (niveau emittent/tegenpartij)
II.2 Overige ondernemingen met deelnemingsverhouding	Binnen perimeter: nageleefd in eerste lijn (niveau emittent/tegenpartij)
III.1 Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten	Binnen perimeter wanneer het directe investeringen betreft en buiten perimeter wanneer het indirecte investeringen (fondsen) betreft die niet door Ethias worden beheerd (wij kunnen onze code niet opleggen aan de andere beleggers)
Direct	
Indirect (funds)	
III.2 Obligaties en andere vastrentende effecten	Binnen de perimeter wanneer het directe investeringen betreft en buiten de perimeter wanneer het indirecte investeringen (fondsen) betreft die niet door Ethias worden beheerd (wij kunnen onze code niet opleggen aan de andere beleggers)
Corporate - direct	
Corporate – indirect (funds)	
Governments	
Covered	
Overige obligaties	
III.3 Hypothecaire leningen en hypothecaire kredieten	Buiten de perimeter omwille van hun aard
III. 4 Overige leningen	Binnen de perimeter
III.5 Deposito's bij kredietinstellingen	Binnen de perimeter: nageleefd op het niveau van de tegenpartij
III.6 Overige (derivaten)	Binnen de perimeter: nageleefd op het niveau van de tegenpartij en het onderliggend element
IV. Deposito's bij cederende ondernemingen	Buiten de perimeter omwille van hun aard

5. Criteria van ons ethisch beheer

Twee types van criteria zijn van toepassing in het kader van ons ethisch beheer: het ene voor de aandelen en bedrijfsobligaties en het andere voor de overheidsobligaties.

5.1 Aandelen en bedrijfsobligaties

Ethias nv heeft aan Vigeo rating (<http://www.Vigeo.com>) gevraagd om een lijst op te stellen van ondernemingen die niet in overeenstemming zijn met de 10 principes van het Mondiaal Pact van de Verenigde Naties inzake de rechten van de mens, het recht op arbeid, milieu en corruptiebestrijding (<https://www.unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples/index.html>) en/of die betrokken zijn bij controversiële bewapening. Deze uitsluitingsvoorwaarden werden vertaald in de screeningscriteria van Vigeo en dit, voor hun gehele universum.

Article 3. 5.1.1. Nageleefde ethische principes

Overeenkomstig de waarden van ethiek en menselijkheid die de Ethias-groep uitdraagt, **mag geen** enkele directe investering, om maatschappelijk verantwoord te zijn, **gebeuren** in ondernemingen die, voor de **criteria geïdentificeerd in de punten 5.1.1.1., 5.1.1.2. en 5.1.1.3.** hieronder

- geconfronteerd worden met een veroordeling en/of strenge en recurrente controverses voor de analyseperiode¹ en
- niet op transparante wijze rapporteren over deze controverses en/of veroordelingen en over de ingevoerde correctiemaatregelen.

Bovendien is elke investering in controversiële bewapening verboden (punt 5.1.1.4.).

5.1.1.1. Rechten van de mens en recht op arbeid

Naleven van de fundamentele rechten binnen de maatschappij (in zijn geheel beschouwd, m.a.w. op en buiten de werkplaats) en voorkomen van de aantasting van deze rechten

- het respect van de persoonlijke levenssfeer
- het respect van het recht op zekerheid en de veiligheid van de personen
- het respect van het eigendomsrecht
- het voorkomen van wrede, onmenselijke, ontorende behandelingen
- het voorkomen van situaties of daden van medeplichtigheid inzake de schending van de rechten van de mens

Naleven van de vakbondsvrijheid en van het recht op collectieve onderhandeling

- het recht van de werknemers om vakbondsorganisaties op te richten en zich hierbij aan te sluiten
- de vrije uitoefening van het vakbondsrecht
- het recht op aansluiting bij vakbondsorganisaties, lokale, regionale of internationale federaties en confederaties

---

¹ Voor de criteria "Verbintenissen ten voordele van de economische en maatschappelijke ontwikkeling van het vestigingsgebied" en "Anticorruptie" worden enkel de ondernemingen verboden die geconfronteerd worden met (een) veroordeling(en) voor de analyseperiode en die niet op transparante wijze rapporteren over deze veroordelingen en over de ingevoerde correctiemaatregelen.

- het respect van het stakingsrecht
- de faciliteiten toegekend voor de uitoefening van het vakbondsrecht
- de bescherming tegen inmenging of antisyndicale discriminatie
- het respect van het recht op collectieve onderhandeling
- de bevordering van het recht op collectieve onderhandeling, met name de informatie gegeven aan de vertegenwoordigers van de werknemers

Non-discriminatie op de werkplaats (op het vlak van arbeidsvoorwaarden, professionele opleiding, promotie, bezoldiging en andere voordelen)

De belangrijkste geïdentificeerde discriminatiegronden zijn:

- Geslacht
- Nationaliteit, etnische afkomst, ras
- Godsdienst
- Sociale afkomst
- Politieke overtuiging
- Leeftijd
- Medische toestand
- Handicap
- Seksuele geaardheid
- Familiale verantwoordelijkheid

Eliminatie van de verboden arbeidsvormen

Afschaffing van kinderarbeid en/of afschaffing van dwangarbeid.

Verbintenissen in het voordeel van de economische en maatschappelijke ontwikkeling van het vestigingsgebied

De verbintenis van de onderneming om op duurzame wijze bij te dragen aan de economische en maatschappelijke vooruitgang van de gastgebieden door de optimalisatie van de lokale economische voordelen verbonden aan de activiteit van de onderneming: lokale investeringen, beleid inzake promotie van de lokale werkgelegenheid, overdracht van technologieën en competenties en het rekening houden met de impact van de herstructureringen op de lokale arbeidsmarkt. Dit criterium is dus bijzonder relevant voor de analyse van het gedrag van ondernemingen met een grote invloed op een lokale arbeidsmarkt.

De integratie van de maatschappelijke factoren in de voorzieningsketen

De integratie door de onderneming van maatschappelijke normen in haar aankoopproces (leveranciers en onderaannemers) die in het bijzonder betrekking hebben op:

- de vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandeling
- de afschaffing van kinderarbeid
- de afschaffing van dwangarbeid
- de niet-discriminatie
- de hygiëne en de veiligheid
- de gelijkheid van de lonen

- de arbeidsuren
- ...

5.1.1.2. Milieu

- Rekening houden met de risico's op accidentele vervuiling en bodemvervuiling die toe te schrijven is aan de onderneming
- Voorkomen van de risico's op aantasting van de biodiversiteit en wijze waarop de ondernemingen de proeven op dieren beheren
- Beheersen van de impact op het water: vermindering van het waterverbruik en door de onderneming ingevoerde maatregelen ter verbetering, vermindering en behandeling van waterlozingen (indien relevant)
- Beheersen en verbeteren van het afvalbeheer: vermindering, beheer, valorisatie ...
- Integratie van de ecologische factoren in de voorzieningsketen met betrekking tot de productie en de distributie van het betrokken product of de betrokken dienst door de leveranciers of de onderaannemers. De integratie van de ecologische factoren in het aankoopproces dekt het geheel van de zakenrelatie met de leveranciers en de onderaannemers.

5.1.1.3. Anticorruptie

Voorkomen van elke vorm van corruptie en belangenconflict.

Zijn verboden:

- Steekpenningen,
- Geschenken en uitnodigingen,
- Afpersing,
- Fraude,
- Verduistering,
- Witwassen van geld,
- Belangenconflicten,
- Illegale financiering van politieke partijen (overeenkomstig de nationale reglementeringen).

De referentieteksten voor al deze criteria zijn afkomstig van normen, overeenkomsten en verdragen uitgegeven door de IAO, de VN, de OESO, de EU, de WHO, de UNESCO... en worden internationaal erkend.

5.1.1.4. Controversiële Bewapening

Het betreft de identificatie van de ondernemingen (alook hun dochterondernemingen/joint venture) die ten aanzien van verdragen, zoals het Verdrag van Ottawa (voor de antipersoonsmijnen) en het Verdrag van Oslo (voor de clusterbommen) betrokken zijn bij de productie en/of de ontwikkeling van controversiële wapens of kernbestanddelen. De opgenomen controversiële wapens zijn:

- Antipersoonsmijnen
- Clusterbommen
- Massavernietigingswapens:

- Kernwapens,
- Wapens met verarmd uranium,
- Chemische en bacteriologische wapens,
- Wapens met niet-opspoorbare deeltjes,
- Brandwapens
- Blindmakende laserwapens.

5.2. Overheidsobligaties

Voor de black list (zwarte lijst) van landen nemen wij twee begrippen in aanmerking:

- de fiscaal voordelige landen
- de minst goed genoteerde landen op basis van de sociale en institutionele dimensies zoals bepaald door Vigeo

5.2.1. Fiscaal voordelige landen

Alle landen op de lijst van de "**landen met een voordelige fiscaliteit**" zoals bedoeld in het Wetboek Inkomstenbelasting 1992² zijn verboden. Als een land van de lijst wordt geschrapt, zal dit land niet automatisch worden toegevoegd aan de lijst van de toegelaten landen. Er zal een aanvraag moeten worden ingediend bij het Strategisch Investeringscomité overeenkomstig het investeringsbeleid van Ethias nv.

5.2.2. Landen die de principes van de Rechten van de Mens en de principes van het Recht van de Werknemers het minst respecteren

Het doel is niet te investeren in de landen die de principes van de Rechten van de Mens en de principes van het Recht van de Werknemers het minst respecteren.

Van de 178 landen opgenomen in de database **Sustainability Country Rating** van Vigeo rating zijn het laatste kwartiel van de landen die het slechtst scoren op de volgende analysecriteria uitgesloten:

Op het vlak van de **sociale dimensie** :

- Maatschappelijke bescherming (armoede, sociale ongelijkheid, werkloosheid ...)
- Opvoeding (niveau van de openbare uitgaven voor opvoeding, kwaliteit van het onderwijssysteem, alfabetiseringsgraad ...)
- Gezondheid (sterftcijfer bij kinderen en moeders), voeding, toegang tot drinkwater, penetratiegraad van ziektes zoals AIDS, malaria, tuberculose ...)
- Huisvesting
- Gelijkheid tussen mannen en vrouwen
- Ontwikkelingshulp
- Veiligheid (criminaliteitsgraad, deelname aan conventies over controversiële wapens ...)

Op het vlak van de **institutionele dimensie** :

---

² Bron: hoofdstuk III van het KB/WIB 92 artikel 179 - lijst van de Staten zonder of met een lage belasting bedoeld in artikel 307, § 1, alinea 3, b, van het Wetboek Inkomstenbelastingen 1992.

- Het naleven, promoten en beschermen van de burgerrechten (deelname aan VN-conventies over de rechten van de mens en over de rechten van de werknemers (IAO))
- de democratische instellingen (indicatoren die de politieke vrijheid en stabiliteit dekken, het corruptieniveau, de afhankelijkheid van het rechtssysteem, de marktregulering en de persvrijheid)

6. Desinvesteringcriteria

Indien bij de update van de ethische investeringscode nieuwe namen verschijnen die in portefeuille worden gehouden, **zal het volgende beleid worden toegepast:**

- de aandelen zouden kunnen worden bewaard zolang de beurskoers lager is dan de aankoopprijs
- de obligaties zouden kunnen worden bewaard tot einddatum om de verplichtingen te vervullen in termen van rendement en actief/passiefbeheer ("ALM: Asset and Liability Management").

De aankoop van nieuwe posities van het betrokken effect is evenwel strikt verboden.

Rekening houdend met de bepalingen vermeld in de punten 5.1.1.1., 5.1.1.2., 5.1.1.3., 5.1.1.4. voor de ondernemingen en de punten 5.2.1., 5.2.2. voor de landen, vormen de twee lijsten in bijlage de lijst van verboden directe investeringen voor Ethias nv.

Deze lijst is van toepassing op 1 januari 2015 en zal op ieder moment kunnen worden herzien door Ethias nv.

Lijst van verboden directe investeringen Bijlage bij de Ethische Investeringscode Ethias nv

Zwarte Lijst Ondernemingen

<u>Isin-code</u>	<u>Naam van de onderneming</u>
NL0000235190	Airbus Group
TRAAKBNK91N6	Akbank T.A.S.
US0188041042	Alliant Techsystems
US02005N1000	Ally Financial Inc
INE079A01024	Ambuja Cements Ltd.
US00206R1023	AT&T Inc.
GB0009697037	Babcock International Group PLC
GB0002634946	BAE Systems
GB0000961622	Balfour Beatty
US0605051046	Bank of America Corp.
CA0679011084	Barrick Gold Corp.
GB0000566504	BHP Billiton PLC
US0970231058	Boeing
GB0007980591	BP
US1667641005	Chevron Corp.
CNE100000528	China Coal Energy Co. Ltd.
CNE1000002J7	China COSCO Holdings Co. Ltd.
US1729674242	Citigroup Inc.
XS0181673798	City of Rome
US2053631048	Computer Sciences Corp.
US20825C1045	ConocoPhillips
KR7047050000	Daewoo International Corp.
DE0005140008	Deutsche Bank
DE0005557508	Deutsche Telekom AG
KR7000150003	Doosan Corporation
IT0003132476	ENI
US30231G1022	Exxon Mobil Corp.
IT0003856405	Finmeccanica
US3647601083	Gap Inc.
US3686821006	GenCorp
US3695501086	General Dynamics Corp.
JE00B4T3BW64	Glencore Xstrata PLC
CA3809564097	Goldcorp Inc.
KR7000880005	Hanwha Corp.
US40412C1018	HCA HOLDINGS
US4385161066	Honeywell International Inc.
KR7005382007	Hyundai Motor Co
US4698141078	Jacobs Engineering Group Inc.
US4781601046	Johnson & Johnson
US5024241045	L-3 Communications Holdings Inc.
INE018A01030	Larsen & Toubro Ltd.
US5178341070	Las Vegas Sands Corp.
US5398301094	Lockheed Martin Corp.

US5801351017	McDonald's Corp.
US6092071058	MONDELEZ
US6174464486	Morgan Stanley
DE000A0D9PT0	MTU Aero Engines Hldg
US6516391066	Newmont Mining Corp.
US6668071029	Northrop Grumman Corp.
CA69480U2065	Pacific Rubiales Energy Corp.
US7134481081	PepsiCo Inc.
XS0456477578	Petroleos Mexicanos
US69331C1080	PG&E Corp.
ES0175438003	Prosegur Comp Seguridad
US7551115071	Raytheon Co.
DE0007030009	Rheinmetall
GB00B63H8491	Rolls Royce Hldg
GB0032836487	Rolls-Royce Group PLC
CA7800871021	Royal Bank of Canada
GB00B03MLX29	ROYAL DUTCH SHELL A
FR0000073272	Safran
GB0007973794	Serco GRP
SG1F60858221	Singapore Technologies Engineering Ltd.
US8636671013	Stryker Corp.
XS0695144567	Temasek Holding
US8832031012	Textron Inc.
FR0000121329	Thales
DE0007500001	ThyssenKrupp AG
JP3585800000	Tokyo Electric Power Co. Inc.
JP3633400001	Toyota Motor Corp.
CH0048265513	Transocean Ltd.
US9130171096	United Technologies Corp.
US9032361076	PG&E Corp.
GB0033277061	VEDANTA RESOURCES
SE0000115446	Volvo
US9311421039	Wal-Mart Stores Inc.

Zwarte Lijst Landen

Abou Dhabi

Afghanistan

Ajman

Andorra

Angola

Anguilla

Saudi-Arabië

Bahrein

Bermuda

Bhutan

Brunei Darussalam

Comoren

Congo

Ivoorkust

Democratische Volksrepubliek Laos

Djibouti

Dubai

Eritrea

Ethiopië

Fujairah

Gambia

Gefedereerde Staten van Micronesië

Guernesey

Guinea

Equatoriaal Guinea

Guinea-Bissau

Haïti

Hongkong China (SAR)

Isle of Man

Kaaimaneilanden

Salomoneilanden

Turks- en Caicoseilanden

Britse Maagdeneilanden

Irak

Iran Rep.

Libisch-Arabische Jamahiriya

Jersey

Jéthou

Bahama's

Maldiven

Liberia

Madagascar

Mauritanië

Moldavië

Monaco
Montenegro
Myanmar (Birma)
Nauru
Nigeria
Oman
Oezbekistan
Pakistan
Palau
Papoua- Nieuw-Guinea
Ras al Khaimah
Centraal-Afrikaanse Republiek
Democratische Republiek Congo
Saint Barthelemy
Samoa (west)
São Tomé-en-Principe
Sercq
Sharjah
Sierra Leone
Soedan
Swaziland
Tsjaad
Timor Leste
Tonga
Turkmenistan
Umm al Qaiwain
Vanuatu
Wallis,en Futuna
Jemen
Zimbabwe

